

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.в. декана філологічного
факультету
доц. Крехмальний Р.О.
30” серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перекладацька практика

галузь знань	(назва навчальної дисципліни) <u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	(шифр і назва напрямку підготовки) <u>035 Філологія</u>
спеціалізація	(шифр і назва спеціальності) <u>035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - хорватська</u>
факультет	(назва спеціалізації) <u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2022 рік

Робоча програма **Перекладацька практика** для студентів 3 курсу
(назва навчальної дисципліни)

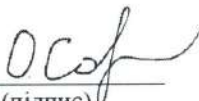
за спеціальністю 035 Філологія 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - хорватська „_30_” серпня 2022 року, _9_ с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
Васильєва Л.П., д.ф.н., проф.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “30” серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

(підпис)

(доц. Сорока О.Б.)
(прізвище та ініціали)

“30” серпня 2022 р.

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від ” 30” серпня 2022 року № 1

“30” серпня 2022 року

Голова

(доц. Крохмальний Р.О.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів -4,5	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки 6.020303. - Філологія (шифр і назва)	
Загальна кількість годин - 135	<i>Спеціалізація</i> <u>035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - хорватська</u>	Рік підготовки:
		3-й
Тижневих годин -45	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Семестр
		5-й
		Вид контролю: диф.залік

Вступ

Перекладацька практика є обов'язковим складником навчального процесу студентів слов'янського відділення на філологічному факультеті ЛНУ імені Івана Франка. Перекладацьку практику проходять студенти 3 курсу кафедри слов'янської філології. Відповідно до навчальних планів, практика триває 21 день. Перекладацька практика розпочинається взимку після екзаменаційної сесії. Її проводять на базі кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького. Основним завданням студентів під час проходження практики є практичне застосування теоретичних знань, здобутих у процесі вивчення курсу «Теорія і практика перекладу», а також – опанування практичних навичок із лексико-граматичного курсу основної слов'янської мови. Процес становлення викладача слов'янської мови та літератури, вченого-славіста передбачає, зокрема, знайомство із особливостями роботи перекладача. Саме для цього на 3 курсі передбачено перекладацьку практику.

Мета і завдання практики

Метою перекладацької практики є вдосконалення знань з основної слов'янської мови, вироблення навичок письмового перекладу текстів різних функціональних стилів мовлення. Досягнення мети практики передбачає виконання таких завдань: на матеріалі текстів, обраних для перекладу, засвоїти навички, необхідні

- для здійснення основних перекладацьких операцій; засвоїти лексику та усталені вислови основною слов'янською мовою для реалізації мовних інтенцій;
- усвідомити різницю між різними видами перекладу,
- вміти здійснювати основні перекладацькі операції на практиці;
- вміти скласти словник-мінімум (тематичний, термінологічний);
- вміти застосувати на практиці знання, здобуті у ході вивчення курсу «Теорія і практика перекладу».

У результаті проходження перекладацької практики студент повинен знати основні принципи та прийоми перекладацької роботи з текстами різних функціональних стилів мовлення;

- знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію хорватської мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;

- вміти використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні; використовувати хорватську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; ефективно працювати з інформацією:

- добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; організовувати процес свого навчання й самоосвіти;

- застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань;

- використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності; аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють; здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів; перекладати тексти різних стилів і жанрів;

- мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

Організація проведення практики

На початку практики студенти отримують інструктаж з охорони праці, наказ керівника вищого навчального закладу про проведення практики, тривалість робочого часу студентів на практиці, обов'язки студентів, викладачів, методистів та керівника практики під

час проходження практики. Студентам надається повна інформація про зміст і тривалість практики, а також про форму звітності (особливості оформлення щоденника, звіту і словника). Також студенти знайомляться з графіком проведення консультаційних занять з керівником практики.

Робота студентів під час перекладацької практики

1. Студенти виконують переклад художніх або спеціалізованих текстів.
2. Один раз на тиждень студенти відвідують консультацію, яку проводить керівник практики, здають заплановану частину перекладу, отримуючи рекомендації та зауваження від керівника.
3. Складають словник лексики з коментарями, відповідно до специфіки обраного тексту.

На останньому етапі практики студенти здають:

- 1) *переклад* обраних текстів з іноземної (хорватської) мови на державну мову або ж з державної мови на іноземну (хорватську);
- 2) *щоденник* перекладацької практики;
- 3) *словник* лексики.

Перекладацька практика завершується захистом практики, на якому керівник практики і студенти підбивають підсумки роботи впродовж навчальної практики; студенти обмінюються враженнями про організацію та проведення практики, озвучують основні труднощі і проблеми, з якими стикалися під час проходження практики.

Обов'язки студентів на практиці:

- 1) взяти участь у інструктажі з проходження практики, ознайомитися з програмою перекладацької практики та вимогами щодо її проходження;
- 2) своєчасно розпочати проходження перекладацької практики;
- 3) вивчити та дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та внутрішнього розпорядку на місці проходження практики;
- 4) у повному обсязі виконати завдання перекладацької практики, передбачені програмою;
- 5) своєчасно відзвітувати про виконання програми перекладацької практики, подавши керівникові від кафедри зазначені звітні документи.

Обов'язки керівника практики:

- 1) скласти робочий план проходження практики;
- 2) взяти участь в інструктажі з проходження перекладацької практики;
- 3) ознайомити студентів із наказом керівника вищого навчального закладу про проведення практики, тривалістю робочого часу студентів на практиці, обов'язками студентів, викладачів, керівника практики під час проходження практики;

- 4) ознайомити студентів із програмою проходження практики, призначити час консультацій, проконсультувати студентів щодо оформлення звітної документації;
- 5) укласти перелік індивідуальних завдань;
- 6) контролювати хід практики;
- 7) перевіряти якість виконаної роботи.

На підсумковому етапі практики керівник зобов'язаний:

- 1) перевірити переклад у повному обсязі, висловити зауваження і оцінити роботу студента впродовж перекладацької практики на підставі звітної документації;
- 2) перевірити наявність, належне оформлення та якість звітної документації, оцінити кожен складову звітних матеріалів;
- 3) виставити загальну оцінку за проходження перекладацької практики

Зміст практики

Завдання практики конкретизуються і формулюються керівником залежно від місця проведення та рівня знань конкретного студента. Керівник може давати студентам індивідуальні завдання, про виконання яких вони звітують на захисті практики. Практика полягає в перекладі текстів різних функціональних стилів мовлення. Об'єкт перекладу обирається установою, де студенти проходять практику, або керівником практики від кафедри. У ході роботи над перекладом студенти зазвичай стикаються із лексичними, граматичними, жанрово-стилістичними труднощами, які мають долати. У перекладі одночасно обробляється граматична, лексична, стилістична, загальнотекстова і комунікативна інформація. Під час роботи з перекладом текстів студенти повинні усвідомити взаємозв'язок граматичних та лексичних структур мов, із якими працюють. Можливим місцем проведення практики є кафедра слов'янської філології, де студенти здійснюють основною слов'янською мовою (хорватською) переклад матеріалів. На кафедрі наявний весь необхідний теоретичний і практичний матеріал для здійснення такого перекладу: словники, посібники, граматики, енциклопедії.

Форми та методи контролю

На час проходження практики керівником практики встановлюється режим праці студентів-практикантів: керівник укладає графік консультацій для поточного контролю роботи студентів. Під час проходження практики студенти поступово звітують про виконання завдання, демонструючи керівникові частини виконаного перекладу на консультаційних зустрічах. Крім того, студенти-практиканти повинні вести щоденник практики, у якому мають записувати інформацію про обсяг роботи, який вони виконали протягом кожного дня практики. Наприкінці практики студенти подають керівникові практики письмовий звіт про виконану роботу, щоденник практики, а також словник лексики.

Вимоги до звіту

Упродовж останніх трьох днів проходження практики студенти повинні здати керівникові практики письмовий звіт про виконану роботу. У звіті повинна бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом під час проходження практики (тексти якого типу студенти перекладали, чого навчився протягом проходження практики, які теоретичні праці опрацював, з якими науковими текстами та спеціальною літературою ознайомився). У звітах не повинно бути цитування літературних джерел. Обсяг звіту від 1 до 5 сторінок.

Підбиття підсумків практики

Захист перекладацької практики відбувається у присутності керівника практики. Студенти здають та захищають письмовий звіт про виконану роботу, щоденник практики, словник лексики. Диференційна оцінка за перекладацьку практику враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Відповідно до шкали перерахування оцінок, що прийнята у Львівському національному університеті імені Івана Франка, перекладацька практика, як і інші предмети, оцінюється 100 балами.

Кількість балів розподіляється так:

письмовий звіт про виконану роботу – 10 балів;

щоденник практики – 10 балів;

переклад – 30 балів;

словник лексики – 20 балів;

захист практики – 30 балів.

Перекладацька практика закінчується після проведення екзаменаційної сесії і призначення стипендії, тому оцінка практики зараховується до результатів наступного семестру. Вона записується у відомість, проставляється у заліковій книжці і в журналі обліку успішності.

Студент, який не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку на захисті практики, скеровується на практику повторно в період канікул або відраховується з навчального Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		Залік
A	90 – 100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80		Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60		Достатньо	

Рекомендована література

1. Васильєва Л. Українсько-хорватський тематичний словник / [укл.. Л.П. Васильєва, Б.М. Сокіл, О. Б. Ткачук]. Львів:ЛНУ імені Івана Франка, 2016. – 353 с.
2. Васильєва Л. Українсько-хорватський словник / [укл.. Л.П. Васильєва, О. Б. Ткачук, В.В. Чумак]. Київ: Словники України, 2018. –630 с.
3. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. Посібник. – Київ, 2003. – 280 с.
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 160 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 512 с.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 592 с.
7. Гаврилів Т. Текст між культурами. Перекладознавчі студії. – Київ: Критика, 2005. 8.
8. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. – Львів: Вид-во при Львів. ун-ті, 1989. 9. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. – Львів: Вища шк. Вид-во при Львів. ун-ті, 1983.
10. Кундзіч О. Л. Творчі проблеми перекладу. – Київ: Дніпро, 1973.
11. Рильський М. Проблема художнього перекладу. Твори: В 10-ти томах. Т. 9. – Київ, 1962.
12. Содомора А. *Sub aliena umbra = Під чужою тінню.* – Львів, 2000.
13. Шмігер Т. Історія українського перекладознавства ХХ сторіччя. – Київ: Смолоскип, 2009. – 342 с.
14. Дзера О. Жанри художнього перекладу // Записки перекладацької майстерні. Т. 1. – Львів, 2001.
15. Зорівчак Р. Перекладачі для України ХХІ сторіччя // Записки Перекладацької майстерні. Т. 1. – Львів, 2001.
16. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні і буття нації (Спроба історико-літературного осмислення) // Записки Перекладацької майстерні. Т. 1. – Львів, 2001.
17. Vasiljeva Lj. Alice u Ukrajini ili o ukrajinskim prijevodima djela Lewisa Carrolla / Vasiljeva Lj. / *Libri et Liberi.* – Journal of Research on Children's Literature and Culture. Vol.4. No.2. Zagreb: Croatian Association of of Research on Children's Literature, 2015. – P.395-413.
18. Vasiljeva Lj. Ukrajinski prijevodi Priča iz davnine: Leksičke i frazeološke osobitosti. / Vasiljeva Lj. / *Libri et Liberi.* – Journal of Research on Children's Literature and Culture. Vol.6. No.2. Zagreb: Croatian Association of of Research on Children's Literature, 2017. – P.233-244.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки:
 - Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. М.Драгоманова, 5, 17);
 - кафедральна бібліотека;
 - міські бібліотеки м.Львова: бібліотека АН імені В.Стефаніка (вул.В.Стефаніка, 2)
 - Львівська обласна бібліотека (пр. Т.Шевченка, 13).

2. Вивчення дисципліни студентами передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси, у тому числі Internet-джерела та комунікацію з носіями мови, яку вони вивчають.

<http://hjp.hr/>

<http://hrcak.srce.hr>